

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД09-834/27.04.2020 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на първа степен на професионална квалификация за специалност код **6211102** „Трайни насаждения“ от професия код **621110** „Работник в растениевъдството“ от професионално направление код **621** „Растениевъдство и животновъдство“.

27.4.2020 г.

X

Красимир Вълчев
Министър
Signed by: Krasimir Georgiev Valchev

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ

НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	621	„Растениевъдство и животновъдство“
Професия	621110	„Работник в растениевъдството“
Специалност	6211102	„Трайни насаждения“

Утвърдена със Заповед № РД09-834/27.04.2020 г.

София, 2020 г.

I. ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на **първа** степен на професионална квалификация по специалност код **6211102** „Трайни насаждения” от професия код **621110** „Работник в растениевъдството” от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на първа степен по изучаваната професия „Работник в растениевъдството“, специалност „Трайни насаждения“.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Националната изпитна програма включва:

- за частта по теория на професията – десет изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема и указание за разработване на писмен тест по всяка изпитна тема;
- за частта по практика на професията - указание за съдържанието на индивидуалните задания;
- критериите за оценяване на резултатите от обучението;
- система за оценяване;
- препоръчителна литература.
- Приложения:
 - а. Примерен изпитен билет.
 - б. Примерно индивидуално задание
 - в. Примерно указание за разработване на писмен тест.

Държавният изпит – част по теория на професията, се провежда като писмен изпит по една и съща изпитна тема за учениците и/или за обучаваните за дадено училище или обучаваща институция.

Училището/обучаващата институция въз основа на писмено заявено желание на обучаемите по чл. 3, ал. 11 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за

придобиване на професионална квалификация може да организира провеждането на държавния изпит – част по теория на професията, като писмен тест.

С изпитната тема или изпитния тест се проверява задължителното за усвояване и контрол учебно съдържание на равнища „Знание“, „Разбиране“ и „Приложение“, като броят и равнището на всяка задача са определени към критериите за оценка за всяка изпитна тема.

При избран от училището/обучаващата институция вариант на провеждане на изпита с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши ученикът, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване - пълния отговор, за който се получават максимален брой точки, съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва:

1. Указание за работа, която включва:

- целта на теста - какви знания и умения се оценяват с него;
- представяне и описание на теста - брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с изборен отговор) и начин на работа с тях;
- продължителност на работа с теста;
- начин на оценяване на резултатите от теста.

2. Методически указания за комисията по оценяване:

Всеки член на комисията по оценяване получава тестовите задачи, еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

За оценката на писмена работа по изпитна тема комисията по оценяване на изпита – част по теория на професията, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира определеният брой присъдени точки.

За оценката на писмения тест комисията използва еталона на верния отговор и ключ за оценяване.

Чрез държавния изпит – част по практика на професията и специалността, се проверяват и оценяват професионалните умения и компетентности на обучаваните, отговарящи на първа степен на професионална квалификация. Изпитът се провежда по индивидуални задания и критерии за

оценяване, изготвени от комисията за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита.

III. ИЗПИТНИ ТЕМИ

Изпитна тема № 1: СЪСТАВ И СВОЙСТВА НА ПОЧВАТА. МОРФОЛОГИЧНИ ОСОБЕНОСТИ НА ОВОЩНИТЕ КУЛТУРИ

Механичен състав и свойства на почвата. Типове почви подходящи за създаването на трайни насаждения. Ботаническа класификация на овощните видове. Подземни и надземни органи и части на овощните култури.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва видовете почви според механичния им състав.	16
2.	Познава основните свойства на почвата.	12
3.	Описва видове почви подходящи за създаването на трайни насаждения от костилкови овощни според техния механичен състав и свойства.	16
4.	Описва ботаническата класификация на овощните видове.	16
5.	Описва подземните и надземните органи и части на овощните култури.	20
6.	Описва основните функции на подземните и надземните органи и части на овощните култури.	20
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 2: ОБРАБОТКА НА ПОЧВАТА. СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ ОВОЩНИ НАСАЖДЕНИЯ

Обработка на почвата - видове. Обработки на почвата при подготовка на площта за създаване на нови овощни насаждения. Основни дейности при създаването на нови овощни насаждения. Специфични грижи при пренасянето и съхранението на овощен посадъчен материал в условията на отрицателни температури. Основни грижи и дейности при млади овощни насаждения.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва видове обработки на почвата – дълбока и плитка.	18
2.	Описва в хронологичен ред обработките за подготовка на площта при създаване на овощни насаждения.	16
3.	Описва основните дейности при създаването на нови овощни насаждения.	24

4.	Описва специфичните грижи при пренасянето и съхранението на посадъчния материал в условията на отрицателни температури.	18
5.	Описва основните грижи и дейности при младите овощни насаждения.	24
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 3: ОСНОВНИ ТЕХНОЛОГИЧНИ ОПЕРАЦИИ ПРИ ОТГЛЕЖДАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ. ЛОЗАРСТВО. РАЗМНОЖАВАНЕ НА ЛОЗАТА. МОРФОЛОГИЧНИ ОСОБЕНОСТИ НА ЛОЗОВАТА КУЛТУРА

Сеитба и засаждане – видове и начини за извършване. Значение и разпространение на лозарството в България. Вегетативно размножаване на лозата - чрез резници, чрез отводи и чрез присаждане. Подземни и надземни органи и части на лозата.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Познава и описва видовете и начините за извършване на сеитба и засаждане.	18
2.	Описва значението и разпространението на лозарството в България.	16
3.	Познава и описва начините за вегетативно размножаване на лозата.	20
4.	Описва подземните и надземните органи и части на лозата.	24
5.	Описва основните функции на подземните и надземните органи и части на лозата.	22
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 4: ПОЛСКИ КУЛТУРИ. ОВОЩАРСТВО. СЕМКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ. СПЕЦИФИЧНИ ГРИЖИ В ПЛОДОДАВАЩИ ОВОЩНИ НАСАЖДЕНИЯ

Видов състав на групите полски култури – зърнено - житни, зърнено – бобови и технически култури. Значение и разпространение на овощарството в България. Семкови овощни видове – значение и биологични особености. Биологични изисквания при семковите овощни. Разреждане на плодовете при овощните.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Познава видовия състав на зърнено-житните, зърнено-бобовите и техническите култури.	18
2.	Описва значението и разпространението на овощарството в България.	16
3.	Описва видовете семкови овощни, значението им и техните биологични особености.	22
4.	Описва биологичните изисквания при видовете семкови овощни.	24
5.	Познава дейността разреждането на плодовете и при кои видове се прилага. Описва техниката и правилата при разреждане на плодовете.	20
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 5: МЕХАНИЗАЦИЯ В ЗЕМЕДЕЛИЕТО. ОВОЩАРСТВО. КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ. СПЕЦИФИЧНИ ГРИЖИ В ПЛОДОДАВАЩИ ОВОЩНИ НАСАЖДЕНИЯ

Основни машини и съоръжения в растениевъдството според предназначението им. Значение и разпространение на овощарството. Костилкови овощни видове – значение и биологични особености. Биологични изисквания при костилковите овощни. Варосване при овощните видове.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Познава основните машините и съоръженията в растениевъдството.	18
2.	Описва значението и разпространението на овощарството в България.	16
3.	Описва видовете костилковите овощни, значението им и техните биологични особености.	22
4.	Познава и описва биологичните изисквания при видовете костилкови овощни.	24
5.	Познава дейността варосване при овощните и знае, при кои видове се прилага. Описва техниката и правилата при извършване на варосването.	20
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 6: ЛОЗАРСТВО. РАЗМНОЖАВАНЕ НА ЛОЗАТА. ОСНОВНИ ГРИЖИ И ДЕЙНОСТИ В ЛОЗОВОТО НАСАЖДЕНИЕ

Значение и разпространение на лозарството. Вегетативно размножаване на лозата – чрез резници, чрез отводи и чрез присаждане. Основни грижи и дейности в плододаващи лозя. Прибиране на гроздовата продукция – специфични изисквания при винени и десертни сортове.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Описва значението и разпространението на лозарството в България.	18
2.	Познава и описва начините за вегетативно размножаване на лозата.	28
3.	Описва основните грижи и дейности в плододаващи лозя.	28
4.	Познава и описва техниката и правилата при бране на винени и десертни сортове грозде.	26
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 7: ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА. РАЗМНОЖАВАНЕ НА ОВОЩНИТЕ КУЛТУРИ. СЕМКОВИ И КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

Видове селскостопанските машини по предназначение. Начини за размножаване на овощните култури – семенно и вегетативно. Основни грижи и дейности при отглеждането на семкови и костилкови овощни видове. Прибиране на продукцията от семкови и костилкови овощни – специфични изисквания при беритбата на отделните видове, сортиране на плодовете и подредба в амбалажа.

№	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Класифицира селскостопанските машини по предназначение.	18
2.	Познава и описва начините за размножаване при овощните култури (семенно и вегетативно).	26
3.	Описва основните грижи и дейности в плододаващи семкови и костилкови овощни градини.	28
4.	Описва техниката и правилата при беритбата на различните видове семкови и костилкови овощни, сортирането на плодовете и подредбата им в амбалажа.	28
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 8: ОСНОВИ НА РАСТЕНИЕВЪДСТВОТО. ЧЕРУПКОВИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ. ОСНОВНИ ГРИЖИ И ДЕЙНОСТИ ПРИ ЧЕРУПКОВИТЕ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

Основни групи и подгрупи земеделски култури. Черупкови овощни видове – значение и биологични особености. Биологични изисквания при черупковите овощни видове. Основни грижи и дейности при отглеждането на черупкови овощни видове. Прибиране на черупкови овощни.

№	Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1.	Познава основните групи и подгрупи земеделски култури.	14
2.	Описва черупковите овощни видове, тяхното значение и биологични особености.	22
3.	Описва биологичните изисквания на черупковите овощни видове.	22
4.	Описва основните грижи и дейности в плододаващи черупкови насаждения.	20
5.	Познава и описва техниката и правилата при беритбата на различните видове черупкови овощни, сортирането на плодовете и подредбата им в амбалажа.	22
Общ брой точки:		100

Изпитна тема № 9: АГРОПРОИЗВОДСТВЕНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОЧВИТЕ В БЪЛГАРИЯ. СЪЗДАВАНЕ НА НОВИ ЛОЗОВИ НАСАЖДЕНИЯ

Основни типове почви в България. Типове почви подходящи за създаване на лозово насаждение. Основни дейности при създаване на нови лозови насаждения. Специфични грижи при пренасянето и съхранението на лозов посадъчен материал в условията на отрицателни температури. Основни грижи и дейности при млади лозови насаждения.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Познава основните типове почви в България и тяхното разпространение.	18
2.	Познава типове почви подходящи за създаване на лозови насаждения.	16
3.	Описва основните дейности при създаването на нови лозови насаждения.	24
4.	Описва специфичните грижи при пренасянето и съхранението на посадъчния материал в условията на отрицателни температури.	18
5.	Описва основните грижи и дейности при младите лозови насаждения.	24
	Общ брой точки:	100

Изпитна тема № 10: НАПОЯВАНЕ. ЯГОДОПЛОДНИ ОВОЩНИ ВИДОВЕ. ОСНОВНИ ГРИЖИ И ДЕЙНОСТИ ПРИ ЧЕРУПКОВИТЕ ОВОЩНИ ВИДОВЕ

Напояване – начини на напояване и същност. Ягодоплодни овощни видове – значение и биологични особености. Биологични изисквания при ягодоплодните овощни видове. Основни грижи и дейности при отглеждането на ягодоплодни овощни видове. Прибиране на ягодоплодни овощни предназначени за прясна консумация.

<i>№</i>	<i>Критерии за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1.	Познава и описва начините на напояване на земеделските култури.	14
2.	Познава и описва ягодоплодните овощни видове, тяхното значение и биологични особености.	22
3.	Описва биологични изисквания на ягодоплодните овощни видове.	22
4.	Посочва и описва основните грижи и дейности в плододаващи ягодоплодни насаждения.	20
5.	Познава и описва техниката и правилата при беритбата на различните видове ягодоплодни овощни за прясна консумация, сортирането на плодовете и подредбата им в амбалажа.	22
	Общ брой точки:	100

IV. УКАЗАНИЯ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ЗАДАНИЯ

1. Указания за съдържанието на индивидуалните задания

Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, крайния срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

Примерно индивидуално задание 1:

Разпознаване на надземните органи и части на лозовото растение - стъбло, главина, кордони, рамена, плодни звена, леторасли, пъпки, гроздове.

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

Да се определят и посочат надземните органи на лозата.

Да се определят и посочат вегетативните и репродуктивни органи на лозата.

Примерно индивидуално задание 2:

Извършване на основни дейности при създаване на нови овощни насаждения.

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

Да се опишат/извършат начините за подготовка на почвата и площта преди засаждане.

Да се подготвят фиданките за засаждане. Да се опишат начините за подготовка на фиданките преди засаждане.

Да се засадят ръчно пет овощни дръвчета. Да се опишат начините за засаждане на овощни дръвчета.

Да се извършат нужните грижи и дейности непосредствено след засаждане на фиданките.

2. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

№	Критерии	Показатели	Максимален брой точки	Тежест
1	<p>Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда.</p> <p><i>Забележка: Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i></p>	<p>1.1. Избира и използва правилно лични предпазни средства.</p> <p>1.2. Правилно и по безопасен начин употребява предметите и средствата на труда.</p> <p>1.3. Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, и дефинира, и спазва предписания за своевременна реакция.</p> <p>1.4. Описва дейностите за опазване на околната среда, свързани с изпитната му работа, включително почистване на работното място.</p>		да/не
2.	<p>Ефективна организация на работното място.</p>	<p>2.1. Подреденост на инструменти, пособия и материали, осигуряваща удобство и точно спазване на технологията.</p> <p>2.2. Целесъобразна употреба на материалите.</p> <p>2.3. Работа с равномерен темп за определено време.</p>	2 2 1	5
3.	<p>Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията.</p>	<p>3.1. Обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица.</p> <p>3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства).</p>	3 2	5
4.	<p>Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание.</p>	<p>4.1. Преценява типа и вида на необходимите материали, детайли и инструменти според изпитното задание.</p>	2	20

		<i>4.2. Правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали, детайли и инструменти.</i>	3	
5.	Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание.	<i>5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите. 5.2. Спазва технологичната последователност на операциите в процеса на работа.</i>	3 2	20
6.	Качество на изпълнението на индивидуалното задание. Изчерпателност на разработката.	<i>6.1. Всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология. 6.2. Крайното изделие съответства на зададените технически параметри. 6.3. Изпълнява задачата в поставения срок.</i>	8 8 4	30
7.	Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на индивидуалното задание.	<i>7.1. Осъществява операционен контрол – при избора на материали, изделия и инструменти и при изпълнение на конкретни дейности. 7.2. Контролира техническите показатели - текущо и на готово изделие. 7.3. Оценява резултатите, взема решение и отстранява грешките. 7.4. Прави оптимален разчет на времето за изпълнение на изпитното задание.</i>	1 1 1 2	5
8.	Защита на извършения технологичен процес, монтаж (ремонт), настройка на уреда (машина/апарат и др.) или защита на изработения проект или защита на качествата на готовото изделие.	<i>8.1. Може да представи и обоснове приетия вариант на решение/изпълнение на практическото задание. 8.2. Демонстрира добра техника на презентиране.</i>	10 5	15
		Общ брой точки	100	

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на първа степен на професионална квалификация по специалността код **6211102 „Трайни насаждения“**, професия код **621110 „Работник в растениевъдството“** е в точки, както следва:

- част по теория на професията - максимално 100 точки;
- част по практика на професията - максимално 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение - 30 процента частта по теория на професията и 70 процента частта по практика на професията от общия брой точки.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателна оценка в брой точки = $0,3 \times$ получения брой точки от част по теория на професията + $0,7 \times$ получения брой точки от част по практика на професията

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки \times 0,06.

(5) Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател много добър;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Трънков, И. и колектив. Отглеждане на земеделските култури, Дионис, 1993.
2. Горбанов, С. и колектив. Растениевъдство, Христо Г. Данов, 1993.
3. Топчийски, С. и колектив. Овощарство, Земя, 1991.
4. Ников, М. и колектив. Лозарство. Земиздат, София, 1991.
5. Радулов, Л., Бабриков, Д. Ръководство по лозарство. Христо Г. Данов, 1978.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Ивайло Семов - ПГСС „Земя”, град Провадия
2. Таня Накова - ПЗГ „Стефан Цанов”, град Кнежа
3. Стефана Узунова - ПГССИ, град Свиленград
4. Дияна Сулева - ПГСС „Васил Левски”, град Първомай
5. Росица Генова - ПГСС „Васил Левски”, град Първомай
6. проф. Нуреттин Тахсин - Аграрен университет, град Пловдив

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

.....	
<i>(пълно наименование на училището/обучаващата институция)</i>	
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА, ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ	
по професията код 621110 „Работник в растениевъдството“ специалността код 6211102 „Трайни насаждения“	
<i>Изпитен билет №.....</i>	
<i>Изпитна тема:</i>	
<i>(изписва се точното наименование на темата)</i>	
.....	
.....	
Председател на изпитната комисия:	
<i>(име, фамилия)</i>	<i>(подпис)</i>
Директор/ръководител на обучаващата институция:	
<i>(име, фамилия)</i>	<i>(подпис)</i>
<i>(печат на училището/обучаващата институция)</i>	

б) Примерно индивидуално задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА,
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН
НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

по професията код 621110 „Работник в растениевъдството“

специалността код 6211102 „Трайни насаждения“

И н д и в и д у а л н о з а д а н и е №.....

На ученика/обучавания
(трите имена на ученика/обучавания)
отклас/курс,

начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:

1. Да се
(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:
(име, фамилия) (подпис)

Председател на изпитната комисия:.....
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/обучаващата институция)

в) Примерно указание за работа за учениците/курсистите и примерни тестови задачи с еталон за оценяване и ключ на верните отговори

Указание за работа

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа..... задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен тъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за усвояване и контрол за придобиване на първа степен на професионална квалификация специалността код **6211102 „Трайни насаждения”** от професия код **621110 „Работник в растениевъдството“**

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак **×**, а за другите типове задачи начинът на отговор е описан в задачата.

При отбелязване на отговор, който искате да промените, оградете в кръгче грешното отбелязване и се подпишете пред него.

Някои задачи изискват не само познаване на учебното съдържание, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите, преди да посочите някой отговор.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е с продължителност.... астрономически часа.

ЖЕЛАЕМ ВИ УСПЕХ !

г) Разработване на тест

1. Примерна матрица на целите

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

Примерни равнища по Таксономия на Лемке – Блум

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание 0 - 2 точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II. Разбиране 0 - 4 точки	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране.	Преобразува, различава, обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 - 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва

2. Примерна матрица на писмен тест по изпитна тема № 1

Разработва се от комисията за подготовка и оценяване на изпита - част по теория на професията като към таблицата за критерии за оценка по всяка тема се разписват графи 3, 4 и 5.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Максимален Брой точки	Брой тестови задачи по равнища		
		I	II	III
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1. Описва видовете почви според механичния им състав.	16	2	3	
2. Познава основните свойства на почвата.	12	2	2	
3. Описва видове почви, подходящи за създаването на трайни насаждения от костилкови овощни, според техния механичен състав и свойства.	16		1	2
4. Описва ботаническата класификация на овощните видове.	16	4	2	
5. Описва подземните и надземните органи и части на овощните култури.	20	3	2	1
6. Описва основните функции на подземните и надземните органи и части на овощните култури.	20		2	2
Общ брой задачи:28		11	12	5
Общ брой точки:	100	22	48	30

При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:

- 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“
- 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“
- 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“

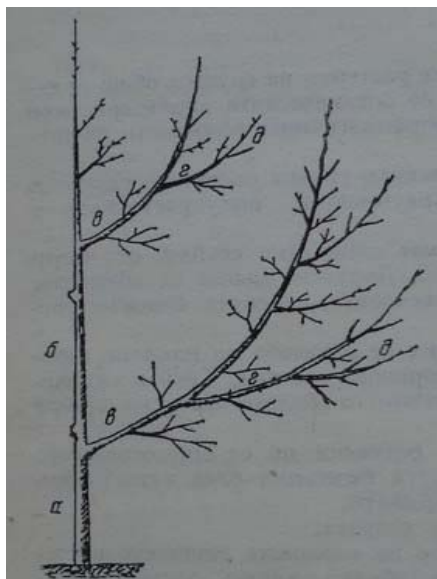
3. Според типа на отговора тестовите въпроси и задачи, които е препоръчително да използвате, са от следните основни групи:

- **1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор;**
 - Въпроси и задачи за свободно съчинение;
 - Въпроси и задачи за тълкуване;
- **2-ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор);**
 - Въпроси и задачи за допълване на дума или фраза, или елемент от чертеж/схема;
 - Въпроси и задачи за заместване;
- **3-та група: въпроси и задачи с избран отговор**
 - Задачи с един или повече верни отговори;
 - Въпроси за избор между вярно и грешно.

4. Примерни тестови задачи от равнище „Знание“

max 2 т.

1. Как се нарича надземната част на овоцното дърво, обозначена с буква „в“ на фигурата ?

- а) стъбло
- б) водач
- в) продължители
- г) скелетни разклонения
- д) скелетни клони

Еталон на верния отговор: д)

Ключ за оценяване:

Отговор д) – 2 точки

Всички останали отговори – 0 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

2. Към коя група овощни видове спадат: орехът, бадемът и лешникът?

а) костилкови

б) черупкови

в) семкови

г) ягодоплодни

Еталон на верния отговор: б)

Ключ за оценяване:

Отговор б) – 2 точки

Всички останали отговори – 0 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

5. Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“

За, кои почви по механичен състав се отнася най-точно следното описание:

Те са силно свързани, имат слаба водопропускливост и голяма влагоемност ?

а) глинести

б) глинесто-песъчливи

в) песъчливо-глинести

г) песъчливи

max 4 т.

Еталон на верния отговор: а)

Ключ за оценяване:

Отговор а) – 4 точки

Всички останали отговори – 0 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

6. Примерна тестова задача от равнище „Приложение“

Посочете защо тежките и преовлажнени глинести почви не са подходящи за създаване на овощни насаждения?

.....
.....
.....
.....
.....

max 6 т.

Еталон на верния отговор и ключ за оценяване:

- задържат вода продължително време, което може да доведе до задушаване на корените – 1.5 т.
- те са тежки почви и трудно се обработват – 1.5 т.
- рано на пролет са преовлажнени, което пречи на грижите и дейностите в насажденията – 1.5 т.
- имат неблагоприятна алкална реакция – 1.5 т.